

Identifying the Academic Challenges of Gifted and Talented Students (SAMPAD Schools): A Meta-Synthesis Study

Parinaz Rahmani Barouji^{1*}, Jamal Haji²

1. Ph.D Candidate of Educational Management Department of Management and Planning Faculty of Psychology and Educational Sciences

2. Ph.D. Candidate in Educational Management, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran

ABSTRACT

This study was conducted to identify the academic challenges faced by students in gifted and talented schools (SAMPAD). The research employs a qualitative methodology using Barroso and Sandelowski's seven-step meta-synthesis approach. Researchers systematically reviewed relevant studies in academic databases including SID, Noormags, Magiran, the Comprehensive Portal of Humanities, Civilica, and Elmnet between 2016-2024. From 184 initial sources, 20 studies were selected for thematic analysis. The reliability of indicators, measured by Cohen's Kappa coefficient in SPSS 26, was calculated at 0.813. Content analysis of the selected sources yielded 196 initial codes, categorized into 32 sub-themes and further grouped into seven main themes: Individual Challenges (cognitive challenges, academic struggles, communication and interaction difficulties, personal expectations), Family Challenges (parents' occupational issues, family attitudes, family culture, family dynamics, parental expectations), School-Level Challenges (poor management style, teacher inefficiency, inadequate school planning, weak educational facilities, school infrastructure, financial constraints, SAMPAD policies), Educational Challenges (curriculum, instructional content, teaching-learning methods, instructional time, assessment and evaluation), Environmental Challenges (political, social, economic, cultural, legal factors, weak family-school connection, migration), Technological and IT Deficiencies (lack of technological equipment, virtual networks), Employment Crisis (job opportunities, career attitudes). The findings indicate that improving SAMPAD schools requires comprehensive reforms. Without such structural changes, a decline in education quality and the burnout of gifted students appears inevitable.

Received: 07 May 2025

Accepted: 03 Dec 2025

First Available: 05 Dec 2025

Final Publication: 21 Mar 2026

Keywords

Academic challenges, Students, Gifted and talented, Meta-synthesis

How to cite:

Rahmani Barouji, P., & Haji, J. (2026). Identifying the Academic Challenges of Gifted and Talented Students (SAMPAD Schools): A Meta-Synthesis Study. *Study and Innovation in Education and Development*, 6(1), 1-22.

* Corresponding Author:

Ms. Parinaz Rahmani Barouji

E-mail: parinaz.rahmani@yahoo.com

© 2026 the authors. Published by Institute for Knowledge, Development, and Research.

This is an open access article under the terms of the [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) License.

EXTENDED ABSTRACT

INTRODUCTION

The identification, education, and systematic nurturing of gifted and talented students have increasingly become a strategic priority for educational systems worldwide. Giftedness is often conceptualized as a set of advanced cognitive, academic, creative, or artistic abilities that predispose individuals to higher levels of performance relative to their peers (1). As an innate capability that enables superior achievement, talent functions as a foundational prerequisite for excellence and enhanced performance across various domains (2). Gifted students frequently demonstrate exceptional cognitive functioning, creativity, productivity, and motivational characteristics distinguishing them from their age-mates (3, 4). These learners typically exhibit heightened curiosity, strong intrinsic motivation, and advanced problem-solving skills, making them critical assets for national development and innovation (5). Despite the lack of a universally agreed-upon definition of giftedness, there is widespread consensus regarding the importance of recognizing and cultivating talent for both individual fulfillment and societal progress (6). Gifted individuals often play a transformative role in shaping scientific, cultural, and technological advancements, making their optimal development essential for national competitiveness and socio-economic growth (7). Consequently, educational institutions across the globe strive to design targeted learning environments capable of supporting the diverse needs of these students (8).

Specialized schools, such as SAMPAD in Iran, aim to offer enriched curricula, advanced pedagogical strategies, and supportive contexts to help gifted learners actualize their potential (9). These programs seek to extend standard curricula, encourage independent inquiry, and promote creativity, thereby empowering students to discover and refine their innate talents. Similar global initiatives emphasize early identification and systematic support to maximize developmental outcomes for gifted youth (10). High-achieving students often require differentiated instruction, flexible curricula, and sustained socio-emotional support to thrive academically and personally. Identifying talent early and providing structured educational pathways ensures empowerment, academic enthusiasm, and meaningful contributions to society (11). In Iran, SAMPAD schools were formally established based on national policy frameworks to guide student selection, enrichment, and talent development. The overarching goal is to cultivate informed, capable, and socially responsible individuals capable of driving scientific and cultural advancement.

Despite their mission and specialized structures, gifted students frequently encounter unique academic, psychological, social, and environmental challenges. These include academic pressure, declining motivation, a desire to migrate, inadequate instructional content, rigid curricula, ineffective teaching methods, and flawed entrance examinations (12-14). International studies also highlight socio-cultural pressures (15), academic stress (16), low self-efficacy (17), and mental-health vulnerabilities (18) as common challenges. Issues related to peer relations and school climate further complicate the academic experience of gifted learners (19). Research additionally indicates that these students often confront perfectionistic tendencies, emotional difficulties, and mismatches between curricular demands and learning needs (20). Environmental and pedagogical barriers such as unsuitable teaching strategies, limited instructional resources, and inadequate teacher preparedness intensify these challenges (21, 22).

Given these concerns, a comprehensive synthesis of existing research is essential for clarifying the multilayered challenges experienced by gifted students in Iran's SAMPAD schools and identifying pathways for educational reform. The present meta-synthesis aggregates findings across diverse qualitative studies to provide a holistic representation of the academic, personal, familial, environmental, pedagogical, and institutional challenges confronting gifted learners. Through this systematic integration, the study aims to inform evidence-based policymaking and contribute to the enhancement of educational outcomes for gifted students.

METHODS AND MATERIALS

This study employed a qualitative meta-synthesis design using the seven-step approach of Sandelowski and Barroso. The research population consisted of all Persian-language studies published between 2016 and 2024 that investigated academic challenges of gifted students in SAMPAD schools. Databases including SID, Noormags, Magiran, the Comprehensive Portal of Humanities, Civilica, and Elmnet were systematically searched using relevant keywords. Out of 184 initially identified studies, 20 were selected through purposive screening based on title, abstract, methodological rigor, and relevance. Quality appraisal was conducted using the CASP checklist. Data were analyzed through thematic synthesis, beginning with the extraction of initial codes, followed by categorization into sub-themes and consolidation into main themes. Reliability was ensured through independent coding by two researchers, with Cohen's Kappa coefficient calculated as 0.813 using SPSS version 26.

FINDINGS

Data analysis yielded 196 initial codes, which were condensed into 32 sub-themes and ultimately organized into seven overarching thematic categories. These include:

1. **Individual Challenges** – such as cognitive pressure, academic burnout, anxiety, perfectionism, emotional distress, social withdrawal, lack of motivation, and unrealistic self-expectations.
2. **Family Challenges** – including parental occupational stress, negative attitudes toward giftedness, perfectionistic family cultures, excessive parental expectations, punitive home environments, and inadequate emotional support.
3. **School-Level Challenges** – encompassing authoritarian or ineffective management, teacher incompetence, inadequate instructional planning, insufficient educational facilities, overcrowded classrooms, infrastructural deficits, financial limitations, and inconsistent SAMPAD policies.
4. **Educational Challenges** – such as overloaded curricula, outdated or nonfunctional content, ineffective teaching and learning methods, insufficient differentiation, lack

of attention to learning styles, excessive instructional time, and assessment systems overly reliant on grades and memorization.

5. **Environmental Challenges** – including political constraints, social misconceptions about giftedness, economic barriers, cultural biases, legal inequities, weak family–school engagement, and pressures contributing to student migration.
6. **Technological and IT Deficiencies** – including inadequate digital infrastructure, outdated technological resources, and challenges related to inappropriate use of virtual networks.
7. **Employment-Related Challenges** – such as uncertainty about future career paths, pessimism toward labor markets, and diminished confidence in future employability.

Together, these categories highlight a complex network of academic, social, emotional, structural, and environmental factors shaping the educational experience of gifted learners.

DISCUSSION AND CONCLUSION

The results reveal that gifted students in SAMPAD schools encounter a multilayered constellation of challenges that affect their academic success, psychological well-being, and long-term development. At the individual level, students grapple with emotional vulnerability, cognitive overload, and perfectionistic tendencies that can undermine resilience. Family dynamics, including high pressure, misunderstanding of giftedness, and inconsistent emotional support, further amplify stress. Within the school environment, shortcomings in leadership, teacher preparedness, resource allocation, and instructional design create learning conditions misaligned with the needs of high-ability learners. Educational challenges such as rigid and outdated curricula, insufficient creativity-oriented learning opportunities, and narrow assessment practices limit the development of higher-order thinking skills. Broader environmental factors—including socio-economic instability, cultural expectations, and migration pressures—contribute to uncertainty about the future and weakened motivation. Technological limitations disrupt modern learning processes, while unclear employment prospects exacerbate anxiety about long-term outcomes.

Overall, the findings underscore an urgent need for systemic reform across multiple levels of the educational ecosystem. Effective support for gifted learners requires coordinated efforts that enhance psychological well-being, strengthen family engagement, improve school governance, modernize instructional practices, expand technological capacity, and better align educational pathways with labor market realities. Without

comprehensive reform, gifted students may experience heightened academic disengagement, increased psychological distress, and diminished capacity to contribute meaningfully to national advancement. The study emphasizes the centrality of holistic, learner-centered, and future-oriented approaches in shaping the development of gifted learners in Iran.

شناسایی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد): یک مطالعه فراترکیب

پری ناز رحمانی باروجی^{۱*}، جمال حاجی^۲

۱. دانشجوی مقطع دکتری رشته مدیریت آموزشی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران، تهران، ایران
 ۲. دانشجوی مقطع دکتری رشته مدیریت آموزشی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

چکیده

پژوهش حاضر در راستای شناسایی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد) انجام گرفته است. رویکرد روش‌شناسی پژوهش کیفی و به روش پژوهش فراترکیب هفت مرحله‌ای باروسو و ساندلوسکی می‌باشد. پژوهشگران به جست‌وجوی سیستماتیک مطالعات مرتبط باهدف پژوهش در پایگاه‌های علمی جهاد دانشگاهی، نورمگز، مگیران، پرتال جامع علوم انسانی و سیویلیکا، علم نت بین سال‌های ۱۴۰۳-۱۳۹۵ پرداختند. از ۱۸۴ منبع اولیه ۲۰ مطالعه به روش تحلیل مضمون، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. پایایی شاخص‌ها با ضریب کاپا در نرم‌افزار SPSS، ۲۶ برابر با ۰/۸۱۳ محاسبه گردید. از تحلیل محتوای منابع منتخب، ۱۹۶ کد اولیه استخراج گردید که شامل ۳۲ مقوله فرعی بود که در قالب ۷ مقوله اصلی: چالش‌های فردی (چالش شناختی، چالش تحصیلی، چالش در ارتباط و تعامل، چالش در انتظارات شخصی)؛ چالش‌های خانوادگی (مشکلات شغلی خانواده، چالش در نگرش خانواده، چالش در فرهنگ خانواده، کانون خانواده، انتظارات والدین)؛ چالش در سطح مدرسه (سبک مدیریت نامناسب، ناکارآمدی معلم، برنامه‌ریزی نامناسب مدرسه، امکانات و تجهیزات آموزشی ضعیف، کالبد مدرسه، محدودیت مالی، خطمشی سمپاد)؛ چالش‌های آموزشی (برنامه درسی، محتوای آموزشی، یاددهی-یادگیری، زمان آموزش، سنجش و ارزیابی)؛ چالش‌های محیطی (سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، قانونی، سستی پیوند خانواده و مدرسه، مهاجرت)؛ نارسایی تکنولوژی و فناوری اطلاعات (نارسایی تجهیزات فناورانه، شبکه‌های مجازی) و بحران وضعیت اشتغال (فرصت‌های شغلی، نگرش شغلی) طبقه‌بندی شدند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بهبود وضعیت سمپاد نیازمند تحولی همه‌جانبه است که بدون این تغییرات افت کیفیت آموزش و فرسودگی دانش‌آموزان مستعد، دور از انتظار نخواهد بود.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۱۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۹/۱۲

تاریخ چاپ اولیه: ۱۴۰۴/۰۹/۱۴

تاریخ چاپ نهایی: ۱۴۰۵/۰۱/۰۱

کلیدواژه‌ها

چالش‌های تحصیلی،
 دانش‌آموزان، استعداد‌های
 درخشان، فراترکیب

شیوه ارجاع‌دهی:

رحمانی باروجی، پری ناز، و حاجی، جمال. (۱۴۰۵). شناسایی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد): یک مطالعه فراترکیب. پژوهش و نوآوری در تربیت و توسعه، ۶(۱)، ۱-۲۲.

نویسنده مسئول:

سرکار خانم پری ناز رحمانی باروجی

پست الکترونیکی: parinaz.rahmani@yahoo.com

© ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است.

انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی CC BY-NC 4.0 صورت گرفته است.

در شرایط کنونی جهان، شناسایی، تعلیم و هدایت صحیح استعدادها، همراه با تأمین امکانات برای پرورش آنها به عنوان مسأله‌ای حیاتی برای تمام کشورها شناخته می‌شود (1). واژه استعداد به اشکال مختلفی تعریف شده است. در یکی از این تعاریف استعداد را به‌عنوان یک توانایی تعریف کرده‌اند که پیش‌شرط لازم برای دستیابی به برتری می‌باشد و به نوبه خود، می‌تواند به افراد کمک کند تا عملکرد بهتری از دیگران در یک حوزه معین داشته باشند (2). همچنین دانش‌آموزان مستعد کسانی هستند که با توجه به سن و تجارب محیطی خود، در قیاس با هم‌دوره‌هایشان در حیطه‌های گوناگون شناختی، تحصیلی، خلاقیت، هنری و نمایشی، عملکرد متمایز و برتری داشته و از نبوغ و قابلیت‌های فطری بهره‌مندند (3، 4). مبتکر بودن، تلاشگری بیشتر و برخورداری از سطح بیشتری از توانایی‌ها از جمله سایر ویژگی‌های این دانش‌آموزان است (5). به صورت کلی اگر چه تعریف یکسانی در عصر حاضر از معنای استعداد وجود ندارد و دیدگاه‌ها در این زمینه متفاوت است اما توسعه استعداد افراد و بهره‌گیری از توانایی آنها مهم و ضروری است (6). افرادی که به عنوان استعداد درخشان شناخته می‌شوند نقشی بی‌بدیل در توسعه همه‌جانبه جامعه ایفا می‌کنند. به نحوی که گروهی از همین افراد توانسته‌اند بر اساس توانمندی‌های ذاتی و اکتسابی خود سرنوشت کشور خویش و حتی جهان را به طور کلی تغییر دهند (7). از این رو سازمان‌های آموزشی و مدارس نیز تلاش دارند، با شناسایی و تربیت دانش‌آموزان دارای استعدادهای ویژه، به توسعه کشور کمک کنند (8). مدارس می‌توانند برنامه‌ها و طرح‌های غنی‌سازی آموزش را فراتر از برنامه‌های درسی استاندارد ارائه دهند تا فرصت‌هایی را برای دانش‌آموزان فراهم کنند تا استعدادهای خود را کشف و شکوفا کنند (9). بر اساس همین امر و با توجه به اینکه توسعه و شکوفایی استعدادها در سایه آموزش است که میسر می‌شود، در بسیاری از کشورها طرح‌ها و برنامه‌هایی برای تعلیم و تربیت این دسته از دانش‌آموزان با هدف شکوفایی استعداد و توانایی ذاتی آنها طراحی و اجرا می‌شود (10). چراکه شناخت و پرورش استعدادها برای پیشرفت فردی و اجتماعی بسیار حیاتی است و می‌تواند باعث ایجاد انگیزش و نگرش مثبت در زندگی شخصی و تحصیلی دانش‌آموزان دارای استعداد ویژه شود (11). شناسایی زودهنگام و حمایت مناسب می‌تواند دانش‌آموزان را برای دستیابی به پتانسیل کامل خود توانمند کند تا به طور معناداری به محیط اطراف و حتی جهان کمک کنند (11). در کشور ما نیز سازمان و مدارس سمپاد با هدف تعیین خط‌مشی، برنامه‌ریزی، پشتیبانی و نظارت بر شناسایی، هدایت و تربیت استعدادهای برتر کشور در دوره تربیت رسمی و عمومی شکل گرفته است. اساسنامه «سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان» به شماره ۱۰۸۲۲/۹۸/دش مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۰ (مصوب جلسه ۸۱۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۱۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی) تصویب و ابلاغ شده است. سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان (سمپاد) با تأکید بر شعار «هر نیاز کشور، یک سمپادی آماده اثرگذاری»، سعی می‌کند نیروی انسانی توانمند، بانگیزه و با بصیرت برای پیشرفت همه‌جانبه تمدن اسلامی-ایرانی با ایجاد علاقه ریشه‌دار به کشور پرورش دهد (معاونت برنامه‌ریزی و مدیریت مدارس، ۱۴۰۱). با این حال علیرغم امکانات و برنامه‌های ویژه، دانش‌آموزان سمپاد و استعدادهای درخشان با چالش‌های منحصر به فردی روبه‌رو هستند که گاه

می‌تواند بر عملکرد تحصیلی، سلامت روان و انگیزه‌های آنان تأثیر منفی بگذارد. به عنوان مثال افت تحصیلی، بی‌انگیزگی و تمایل به مهاجرت، نبود محتوای آموزشی مناسب، آموزش تک‌بعدی، نقص در طراحی و تدوین برنامه‌ها، نظام یاددهی و یادگیری منفعلانه و شیوه‌گزینش و آزمون ورودی ناکارآمد تنها بخشی از مشکلات مربوط به این دانش‌آموزان است (14-12). همچنین تحقیقات مختلف در سطح جهانی و در سایر کشورها نشان‌دهنده آن بوده‌اند که دانش‌آموزان استعداد درخشان با مشکلاتی از قبیل تأثیر منفی مسائل اجتماعی فرهنگی (15). استرس ناشی از انتظارات تحصیلی (16) عزت‌نفس و خودکارآمدی پایین (17) کاهش سلامت روان (18) محیط فیزیکی نامناسب مدرسه و عدم درک شدن توسط گروه همسالان (19) روبه‌رو هستند. در یکی از پژوهش‌ها Abdul Aziz et al. (2021) در یافتند که این گروه از دانش‌آموزان دارای چالش‌هایی چون **مسائل اجتماعی-عاطفی** (انزوا، اضطراب، افسردگی و عدم تحمل انتقاد. فشار برای تطابق با همسالان و پنهان کردن استعدادهای برای پذیرش اجتماعی) **کمال‌گرایی ناسالم** (ترس از شکست و انتظارات غیرواقع‌بینانه از خود) **نگرش‌های منفی معلمان و همسالان** (برچسب‌زنی توسط همسالان و ترس معلمان از تدریس به این دانش‌آموزان) **تحصیلی** (عدم تطابق برنامه‌های درسی با نیازهای یادگیری و فقدان محیط‌های آموزشی چالش‌برانگیز) هستند (20). همچنان در مطالعه‌ای دیگر Kanapathy et al. (2020) دریافته‌اند که دو دسته **عوامل فردی** (ترس از شکست، تردید در توانایی‌ها و انگیزه درونی پایین) و **عوامل محیطی** (روش‌های تدریس نامناسب عدم استفاده از ابزارهای کمک‌آموزشی، نبود تعامل مثبت بین معلم و دانش‌آموز، فشار همسالان و انتظارات اجتماعی) جزو مشکلات و چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان استعداد درخشان هستند (21). Kalobo et al. (2024) نیز پی بردند که روش‌های تدریس تکراری، یکنواختی محتوای آموزشی و کمبود خلاقیت در کلاس‌ها، ناتوانی معلمان در تشخیص استعدادهای بالا و عدم وجود چالش‌های کافی در محیط مدرسه، کمبود منابع، سیاست‌های ناکارآمد و ناآگاهی معلمان از نیازهای دانش‌آموزان تیزهوش از جمله مشکلات تجربه شده دانش‌آموزان سرآمد می‌باشد (22).

مدارس سمپاد به عنوان مراکز آموزشی ویژه برای پرورش استعدادهای درخشان، نقش کلیدی در شناسایی و هدایت دانش‌آموزان نخبه ایفا می‌کنند. با این حال، وجود چالش‌های متعدد در این مدارس نه تنها می‌تواند مانع رشد بهینه این دانش‌آموزان شود بلکه در صورت بی‌توجهی، حتی ممکن است به کاهش انگیزه، فرسودگی تحصیلی و آسیب‌های روانی منجر گردد. از این رو، انجام پژوهش حاضر با هدف بررسی عمیق این چالش‌ها از چند جهت حائز اهمیت است: دانش‌آموزان سمپاد به عنوان سرمایه‌های انسانی آینده‌ساز کشور، پتانسیل بالایی در پیشبرد علوم و فناوری دارند. شناسایی و رفع موانع پیش روی آنان، به بهره‌وری بیشتر از این استعدادهای و در نهایت رشد علمی و اقتصادی کشور کمک خواهد کرد. فشارهای تحصیلی، رقابت شدید و انتظارات بالای اجتماعی می‌تواند سلامت روان دانش‌آموزان سمپاد را تحت تأثیر قرار دهد. این پژوهش با روشن کردن چالش‌های روانی-اجتماعی این گروه، زمینه‌ای برای طراحی برنامه‌های حمایتی و مشاوره‌ای فراهم می‌کند. بررسی نقاط ضعف و قوت نظام آموزشی سمپاد به سیاست‌گذاران

کمک می‌کند تا برنامه‌های درسی، روش‌های تدریس و شیوه‌های ارزشیابی را به گونه‌ای اصلاح کنند که علاوه بر رشد علمی، به پرورش مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت دانش‌آموزان نیز بینجامد. آگاهی از مشکلات خاص دانش‌آموزان سمپاد به والدین و مربیان کمک می‌کند تا با شناخت دقیق‌تر این چالش‌ها، رویکرد حمایتی و تربیتی مناسب‌تری در پیش بگیرند و از فشارهای غیرضروری بر دانش‌آموزان بکاهند. با توجه به این موارد، پژوهش حاضر به دنبال تبیین چالش‌های موجود است تا گامی مؤثر در جهت ارتقای کیفیت آموزش و پرورش دانش‌آموزان استعداد‌های درخشان بردارد. یافته‌های این مطالعه می‌تواند مبنای تصمیم‌گیری‌های آموزشی و سیاست‌گذاری‌های کلان این حوزه قرار گیرد.

روش پژوهش

در این پژوهش که به روش کیفی فراترکیب انجام شده، هدف کاربردی است و شیوه گردآوری داده‌ها بر اساس اسناد و مدارک موجود انجام گرفته است. جامعه آماری شامل تمام پژوهش‌ها و مطالعات فارسی مرتبط با شناسایی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد) است که در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۳ در پایگاه‌های معتبر داخلی از جمله جهاد دانشگاهی، نورمگز، مگیران، پرتال جامع علوم انسانی و سیویلیکا، علم نت منتشر شده‌اند. پژوهش‌هایی که ارتباط کم‌تری باهدف مطالعه داشتند حذف شدند و با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند، از بین ۱۸۴ مطالعه اولیه، ۲۰ مقاله در فرایند غربالگری بر اساس عنوان، چکیده، محتوا و روش پژوهش که بیشترین ارتباط را با موضوع داشتند، انتخاب شدند و برای ارزیابی کیفیت مطالعات منتخب، از ابزار CASP (برنامه مهارت‌های ارزیابی انتقادی) استفاده شد. روش فراترکیب باهدف ارائه یک جمع‌بندی جامع و سیستماتیک از مطالعات مختلف به‌کاررفته است و از طریق تفسیر نتایج این مطالعات، سعی در ارائه دستاوردهای کلی دارد (23). طی سال‌های گذشته، مطالعات متعددی در خصوص رویکرد فراترکیب نوشته شده است (24, 25). در این میان، فرایندی که توسط Barroso و Sandelowski برای اجرای فراترکیب معرفی شده، در تحلیل پژوهش‌های گوناگون بسیار کارآمد ارزیابی می‌شود (26, 27). در این مطالعه از روش هفت مرحله‌ای Barroso و Sandelowski برای بررسی پژوهش‌های اولیه مرتبط با چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد) استفاده گردید و مراحل این روش در شکل (۱) ارائه شده است (25):

شکل ۱: گام‌های پیاده‌سازی روش هفت مرحله‌ای (25)

گام ۱: طرح سؤال پژوهش: در این رویکرد، اولین گام تدوین سوالاتی است که محققان به دنبال پاسخگویی به آن هستند. در این راستا در پژوهش حاضر یک سؤال اساسی مطرح است: چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد) کدامند؟

گام ۲: مروری نظام‌مند بر ادبیات: در گام دوم، بررسی نظام‌مند متون انجام پذیرفت. با توجه به سؤال پژوهش، جست‌وجو با استفاده از کلیدواژه‌های چالش‌های تحصیلی، مدارس تیزهوشان، مدارس استعداد درخشان، دانش‌آموزان تیزهوش، مشکلات دانش‌آموزان تیزهوش، مشکلات مدارس سمپاد و چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان سمپاد در پایگاه داده‌های داخلی از جمله جهاد دانشگاهی، نورمگز، مگیران، پرتال جامع علوم انسانی و سیویلیکا، علم نت در بازه زمانی ۱۴۰۳-۱۳۹۵ صورت پذیرفت.

گام ۳: در این بخش، مقالات به دست آمده از جست‌جوهای انجام شده در موتورهای جست‌وجو از طریق چندین مرحله ارزیابی و غربالگری، بررسی و انتخاب شدند تا مواردی که باهدف پژوهش هم‌خوانی بیشتری دارند، انتخاب شوند. فرآیند انتخاب مقالات به‌گونه‌ای صورت گرفت که ابتدا عناوین مقالات مرور شدند سپس چکیده‌ها، محتوای اصلی، دسترسی و در نهایت کیفیت روش‌شناسی آن‌ها بررسی گردید. پژوهش‌هایی که ارتباط ضعیف‌تری باهدف تحقیق داشتند، حذف شدند و از میان ۱۸۴ مقاله اولیه، ۲۰ مقاله که بیشترین تطابق با موضوع تحقیق را داشتند، به‌طور هدفمند برگزیده شدند. شایان‌ذکر است که به دلیل تمرکز پژوهش بر دانش‌آموزان سمپاد در مدارس ایران، تمامی مطالعات انتخاب‌شده از منابع داخلی بودند.

شکل ۲: فرآیند انتخاب مطالعات نهایی مرتبط با موضوع

مشخصات مقالات غربالگری شده و نهایی به شرح جدول (۱) می‌باشد:

جدول ۱: مشخصات مقالات منتخب

کد منبع	نویسندگان / سال	عنوان مقاله	کد منبع	نویسندگان / سال	عنوان مقاله
۱	جوکار (۱۴۰۳) (7)	آسیب شناسی مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد) در مقطع متوسطه اول از دید دانش‌آموزان	۱۱	نظری و همکاران (۱۴۰۰) (28)	شناسایی مبانی علمی و فلسفی آموزش دانش‌آموزان تیزهوش در فنلاند و ایران و ارائه الگویی برای ایران
۲	قاندرحمتی و همکاران (۱۴۰۳) (29)	طراحی الگوی یاددهی- یادگیری تربیت اخلاقی دانش‌آموزان مدارس دوره دوم استعداد‌های درخشان آموزش و پرورش استان تهران مبتنی بر الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت	۱۲	زوارقی و همکاران (۱۳۹۹)	عوامل مؤثر بر نگرش دختران دانش‌آموز مدارس استعداد‌های درخشان در خصوص مطالعه و خواندن
۳	اعتمادی فرد و صالحی (۱۴۰۲) (30)	تحلیل جامعه‌شناختی ناسازه‌های نخبگی در مدارس سمپاد (مورد مطالعه: دانش‌آموزان مدارس سمپاد تهران)	۱۳	علماء فر و همکاران (۱۳۹۹) (31)	مروری بر روش‌های آموزش دانش‌آموزان تیزهوش
۴	رضایی و همکاران (۱۴۰۲) (32)	دانش‌آموزان تیزهوش در مدارس	۱۴	نقدی و به پژوه (۱۳۹۸) (33)	نیازسنجی دانش‌آموزان بااستعداد و تیزهوش: مورد پژوهی یک آزمایشگاه آموزش مجازی در یک مدرسه راهنمایی روستایی
۵	نجاتی فر و همکاران (۱۴۰۲) (34)	واکاوی عوامل تسهیل‌گر کاربرد مدرسه در خانه ترکیبی در نظام آموزشی ایران: رویکردی نوین در آموزش دانش‌آموزان تیزهوش	۱۵	یزدانشناس و همکاران (۱۳۹۸) (14)	چالش‌های تفکیک دانش‌آموزان تیزهوش و سرآمد: رویکرد ترکیبی
۶	نقدی دورباطی و سنایی (۱۴۰۲) (35)	پرورش ابعاد اجتماعی نظام شخصیت جوانان مبتنی بر توسعه اجتماعی: تأکید بر تربیت نخبگان در سمپاد	۱۶	ابوالقاسمی و همکاران (۱۳۹۷) (36)	طراحی راهبردهای یاددهی-یادگیری بر اساس رویکرد تفکیکی در مدارس استعداد درخشان: یک مطالعه ترکیبی
۷	رشیدی و همکاران (۱۴۰۱) (13)	سنتز پژوهشی آسیب شناسی نظام آموزشی مدارس استعداد‌های درخشان و ارائه الگوی شاخص‌های ارتقاء برنامه درسی	۱۷	ابوالقاسمی و همکاران (۱۳۹۶) (12)	بررسی محتوای آموزشی موجود و مطلوب در بین دانش‌آموزان استعداد درخشان شهر اصفهان بر اساس رویکرد تفکیکی
۸	رئیزی آهوان و همکاران (۱۴۰۰) (37)	مطالعه تأثیر مؤلفه‌های برنامه درسی پنهان بر ویژگی‌های غیرشناختی نگرش عاطفی یادگیری دانش‌آموزان دبیرستان‌های دولتی، غیردولتی، نمونه دولتی و استعداد‌های درخشان (سمپاد)	۱۸	پاکتچی و سجادی (۱۳۹۶) (38)	واکاوی ابعاد فرهنگی مراکز آموزش نخبگان مبتنی بر دینامیسم خود و دیگر
۹	غفاری مجلیج و کرمی پور (۱۴۰۰) (39)	ارائه یک چارچوب مفهومی برای توسعه برنامه تحصیلی دانش‌آموزان استعداد‌های درخشان (نمونه پژوهش: مدارس تیزهوشان غرب استان مازندران)	۱۹	قهرمان لو و همکاران (۱۳۹۶) (40)	تدوین مدل ساختاری متغیرهای تحصیلی دانش‌آموزان استعداد‌های درخشان
۱۰	نجاتی فر و همکاران (۱۴۰۰) (41)	تدوین مدل رضایتمندی تحصیلی در دانش‌آموزان تیزهوش بر اساس عوامل مؤثر بر آن: یک مطالعه داده‌بنیاد	۲۰	نصیران ایروانی (۱۳۹۵) (42)	بررسی مشکلات دانش‌آموزان تیزهوش در مدارس استعداد‌های درخشان از نظر دانش‌آموزان و والدین

برای ارزیابی کیفیت مقالات انتخاب‌شده، از ابزار CASP (چک لیست ارزیابی انتقادی تحقیقات کیفی) استفاده شد. این ابزار که برای سنجش کیفیت مطالعات کیفی طراحی شده، به‌طور گسترده در تحقیقات فراترکیب جهت ارزیابی اعتبار و اعتبارسنجی پژوهش‌ها کاربرد دارد. فرم CASP شامل ۱۰ سؤال است که به بررسی ابعاد مختلف یک پژوهش می‌پردازد و به محقق کمک می‌کند تا اعتبار و کیفیت مطالعات را ارزیابی کند. سؤالات این چک لیست شامل موارد زیر هستند: (۱) تطابق اهداف پژوهش با سؤالات تحقیق؛ (۲) روش شناسی و منطقی بودن آن؛ (۳) طراحی تحقیق؛ (۴) روش نمونه‌گیری؛ (۵) کیفیت جمع‌آوری داده‌ها؛ (۶) قابلیت تعمیم و انعکاس نتایج؛ (۷) رعایت اصول اخلاقی؛ (۸) دقت در تحلیل داده‌ها؛ (۹) شفافیت در ارائه نتایج؛ و (۱۰) ارزش کلی تحقیق. هر مقاله بر

اساس این معیارها امتیازی بین ۱ تا ۵ دریافت می‌کند و مقالاتی که امتیاز کلی آن‌ها ۲۵ یا بیشتر باشد، در بررسی نهایی پذیرفته می‌شوند، درحالی‌که مقالات با امتیاز کمتر از این حد حذف خواهند شد. حداکثر امتیاز ممکن برای هر مقاله ۵۰ است (43). بر اساس این سیستم ارزیابی، مقالات به پنج گروه تقسیم‌بندی می‌شوند: عالی (۴۰ تا ۵۰ امتیاز)، بسیار خوب (۳۱ تا ۴۰ امتیاز)، خوب (۲۱ تا ۳۰ امتیاز)، متوسط (۱۱ تا ۲۰ امتیاز) و ضعیف (۰ تا ۱۰ امتیاز) (44).

گام ۴: محتوای مقالات منتخب به‌طور دقیق بررسی شد تا مفاهیم کلیدی مرتبط با شناسایی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعداد‌های درخشان (سمپاد) استخراج شود. سپس از طریق یکپارچه‌سازی مفاهیم مشابه و شناسایی ارتباطات بین آن‌ها، دسته‌بندی‌های دقیق‌تری به‌وسیله کدگذاری اولیه شکل گرفت و مضامین فرعی مشخص گردیدند. در گام بعدی، با ترکیب این دسته‌بندی‌ها و تحلیل ارتباطات مفهومی میان آن‌ها، مضامین اصلی تحقیق از طریق کدگذاری ثانویه شناسایی شدند و در نهایت به هدف پژوهش دست‌یافته شد. برای دستیابی به نتایج قابل‌اعتماد و دقیق در تحقیقات کیفی، تحلیل داده‌ها باید به‌صورت منظم و ساختارمند صورت گیرد. یکی از روش‌های مؤثر برای این منظور، تحلیل مضمون است که به شناسایی، تحلیل و ارائه الگوهای موجود در داده‌های کیفی می‌پردازد. این روش به‌عنوان روشی برای تحلیل داده‌های متنی به‌کار می‌رود و قادر است داده‌های پراکنده و مختلف را به مفاهیم غنی و منسجم تبدیل کند. تحلیل مضمون به‌عنوان یک رویکرد جامع در بسیاری از تحقیقات کیفی قابل‌استفاده است (45). مراحل این نوع تحلیل در جدول زیر ارائه شده است:

جدول ۲: مراحل روش تحلیل مضمون

مرحله	گام	اقدام
۱) تجزیه و توصیف متن	۱) آشنا شدن با متن	مکتوب کردن داده‌ها (در صورت نیاز) مطالعه اولیه و مطالعه مجدد داده‌ها نوشتن ایده‌های اولیه
۲) ایجاد کلیدهای اولیه و کدگذاری	۲) ایجاد کلیدهای اولیه و کدگذاری	پیشنهاد چارچوب کدگذاری و تهیه قالب مضامین تفکیک متن به بخش‌های کوچک‌تر کدگذاری ویژگی‌های جالب
۳) جست‌وجو و شناخت مضامین	۳) جست‌وجو و شناخت مضامین	تطبیق دادن کدها با مضامین استخراج مضامین از بخش‌های کدگذاری شده متن پالایش و بازبینی مضامین
۲) تشریح و تفسیر متن	۴) ترسیم شبکه مضامین	بررسی و کنترل همخوانی مضامین با کدهای استخراج شده مرتب کردن مضامین انتخاب مضامین پایه، سازمانده و فراگیر ترسیم نقشه(های) مضامین اصلاح و تأیید شبکه(های) مضامین
۳) ترکیب و ادغام متن	۵) تحلیل شبکه مضامین	تعریف و نامگذاری مضامین توصیف و توضیح شبکه مضامین
۳) ترکیب و ادغام متن	۶) تدوین گزارش	تلخیص شبکه مضامین و بیان مختصر و صریح آن استخراج نمونه جالب داده‌ها مرتب کردن نتایج تحلیل با سؤالات پژوهش و مبانی نظری نوشتن گزارش علمی و تخصصی از تحلیل‌ها

گام ۵: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی: در این گام محققان پژوهش، ۱۹۶ کد اولیه را با کنار هم قرار دادن مفاهیم کلیدی مشابه و ارتباطات مفهومی بین آن‌ها از طریق کدگذاری اولیه در ۳۲ مقوله فرعی دسته‌بندی کردند و سپس با کنار هم قرار دادن مقوله‌های فرعی مرتبط و ارتباطات مفهومی بین آن‌ها از طریق کدگذاری ثانویه توانستند به ۷ مقوله اصلی در ارتباط با شناسایی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان (سمپاد) دست یابند. نتایج حاصل از بخش کیفی این پژوهش با استفاده از روش تحلیل مضمون، مطابق با مراحل ذکر شده در جدول ۲ تحلیل گردید. کدگذاری مفاهیم اولیه استخراج شده از مقالات برای رسیدن به مقوله‌های فرعی مطابق جدول (۳) قابل مشاهده است:

جدول ۳: فرایند کدگذاری مفاهیم اولیه در قالب مقوله‌های فرعی

مفاهیم اولیه	کد منبع	مقوله‌های فرعی
کاهش همدلی و صمیمیت، رشد تک بعدی و کم، استرس، خودباختگی، افسردگی، وسواس و نشخوار فکری، رقابت جویی مفرط، ترس از شکست، ناسازگاری، گوشه گیری، ناراحتی عاطفی، رشد کم اجتماعی و اخلاقی، خودپنداره منفی، تاییدطلبی، نبود انگیزش، چالش‌های ادراکی، بدبینی نسبت به آینده، بی رغبتی به کتاب خواندن، چالش‌های هویتی دانش‌آموزان، تنیدگی و عواطف دوگانه و متضاد	(3, 7, 8, 18, 26, 29, 30, 36, 39, 40, 45-51)	چالش شناختی
نرسیدن سوالات، تقاضای زیاد زندگی تحصیلی، استرس تحصیلی، فرسودگی تحصیلی، اجتناب از کمک طلبی برای حل مسائل تحصیلی، بیگانگی تحصیلی، مجبور بودن برای شرکت در دوره‌های آموزشی خارج از محیط مدرسه، انزجار از تحصیل، نمره گرایی، توجه مفرط به تست زنی، انباشت ذهن از مطالب و اطلاعات بی فایده، عدم توجه دانش آموز به نکات ظریف مطالب درسی، اکتان نشدن از نظر علمی	(3, 7, 30, 40, 46, 51)	چالش تحصیلی
دشواری در تعامل با دیگران، تبعیض در روابط، شکل گیری کم روابط دوستانه و صمیمی به دلیل رقابت، امکان ابراز مخالفت جدی با برخی معلمان، ضعیف بودن مهارت‌های اجتماعی و تعاملی	(7, 39, 40, 50, 51)	چالش در ارتباط و تعامل
انتظار زیاد فرد از خود، عدم جهت گیری درست در اهداف خود، عدم تطابق با میزان موفقیت‌ها و انتظارات دانش آموز	(7)	چالش در انتظارات شخصی
شغل سخت والدین و عدم حضور کافی در خانه	(47)	مشکلات شغلی خانواده
نگرش نادرست خانواده به مسئله تیزهوشی، ذهنیت نادرست خانواده برای قبولی در رشته‌های برتر دانشگاهی، نگرانی والدین از محیط مدرسه، نگرانی والدین از آموزش‌های رسمی، نگاه کمی خانواده به یادگیری	(12, 18, 46)	چالش در نگرش خانواده
فرهنگ کمالگرایی خانواده، کمالگرایی منفی	(3, 7, 46)	چالش در فرهنگ خانواده
انتقادگری و سرزنشگری خانواده، فشار و کنترل و نظارت مفرط، سردرگمی خانواده در حمایت از دانش‌آموزان، مشکلات خانوادگی، سلب آزادی کودکان، جلوگیری از استقلال عمل کودکان	(3, 7, 18, 29)	کانون خانواده
انتظارات و توقع بالای والدین، تحمیل خانواده، ناراضاتی از آموزش مدرسه ای، تاکید زیاد بر درس خواندن، دست یافتن به رشته‌های برتر دانشگاهی بدون توجه به بعد پرورش	(3, 7, 8, 18, 36, 45-47, 51)	انتظارات والدین
سبک مدیریت اقتدارگرایانه، عدم تمرکز در مدیریت، عدم توجه به زنگ تفریح و استراحت، کمبود مدیریت مشارکت جویانه	(7, 16, 39, 51)	سبک مدیریت نامناسب
توقع و انتظار غیرمنطقی معلمان، کم تجربگی معلمان، آمادگی کم معلمان، تحمیل از سوی معلم، ناآگاهی از روش‌های تدریس فعال و خلاق، روش تدریس سنتی، استفاده از روش حفظ و تکرار، ناکافی بودن جمعیت معلمان نسبت به دانش‌آموزان، کیفیت تدریس نامناسب معلمان، سفارش بیشتر معلمان به خواندن کتاب‌های تست و کنکور، برخورد خشک و تحکم آمیز معلم با دانش آموز، عدم توجه معلم به شرایط بلوغ و تغییرات هورمونی دانش آموز، ظاهر نامتناسب معلم	(3, 7, 8, 16, 18, 29, 30, 36, 46, 49, 50)	ناکارآمدی معلم
ایجاد جو رقابتی شدید، نبود اوقات فراغت و استراحت، برخورد انضباطی مفرط، نبود وقت برای فعالیت‌های فرهنگی و هنری و پرورشی، عدم توجه به مهارت‌های چندگانه فراگیران، افراط در توجه به ضریب بهره هوشی، بی توجهی به رشد اجتماعی و عاطفی، عدم استمرار شناسایی تفاوت‌های فردی، کاهش کیفیت خدمات آموزشی، فقدان برنامه مشاوره، توجه زیاد به کمیت و کمتر به کیفیت	(3, 7, 8, 18, 39, 45-47, 51)	برنامه ریزی نامناسب مدرسه
ضعف و کمبود امکانات آموزشی، ضعف امکانات تفریحی و پرورشی، تکنولوژی و ابزار قدیمی، امکانات نامناسب کتابخانه ای، کاهش کیفیت امکانات آموزشی، کمبود حمایت و پشتیبانی فنی	(3, 16, 18, 29, 30, 46, 49, 50)	امکانات و تجهیزات آموزشی ضعیف
تداخل فضاهای اشتراکی، ساختمان‌های غیراستاندارد، افزایش تعداد کلاسهای درس، نامناسب بودن نسبت اندازه کلاس درس به معلم و دانش آموز	(18, 30, 46, 50)	کالبد مدرسه

محدودیت مالی	(3, 30, 50)	هزینه بالای کلاس‌های خصوصی، هزینه بالای کلاس‌های جبرانی، کمبود هزینه و بودجه آموزش آزمایشگاهی (مجازی)
خط مشی سمپاد	(18, 40, 45, 46, 48, 51)	شیوه‌گزینش سمپاد، توسعه نامتوازن رشته‌ها، توجه بیش از حد به رشته‌های علوم تجربی و فنی و کمتر به مهارتی و علوم انسانی و هنر، مبهم بودن هدف سمپاد برای دانش آموز، گنگ بودن اهداف پرورشی سمپاد برای دانش آموز، پیروی از آموزش‌های رسمی، نبود برنامه آموزش معلمان، شدت امتحانات داخلی سمپاد، افزایش بی‌رویه مدارس سمپاد، تمایل به فرهنگ فردگرایی در مقابل جمع‌گرایی، تمایل بیشتر به فرهنگ مردگرایی
برنامه درسی	(3, 8, 30, 39, 40, 48, 50)	حجم زیاد دروس، حجم بالای تکالیف، همسو نبودن برنامه درسی با پیشرفت‌های نوین، عدم تناسب دروس با نیازهای آموزشی، عدم انعطاف در برنامه درسی، ضعف دوره‌های درسی خاص، برنامه درسی سنگین، عدم هماهنگی طول درس‌ها، زیاد بودن سرفصل‌های آموزشی، کم‌اهمیتی دروس عمومی، کم بودن دروس و فعالیت‌های عملی، عدم توجه به مشکلات و چالش‌های دانش‌آموزان به ویژه در دروس عمومی، بی‌توجهی به آموزش مهارت‌های زندگی، عدم توجه به برنامه‌های پرورشی
محتوای آموزشی	(3, 8, 16, 18, 29, 39, 49, 51)	کاربردی نبودن محتوای کتب درسی، بروز نبودن محتوای کتب آموزشی، عدم ارتباط افقی و عمودی مطالب کتب درسی، عدم تناسب محتوای آموزشی با ویژگی‌های شناختی دانش‌آموزان، عدم مطابقت با جریان واقعی زندگی، تغییرات غیرکارشناسانه در محتوای آموزشی، تاکید بر کتب درسی، حجم زیاد محتوای آموزشی، یکنواختی و خشکی محتوای کتب درسی، سطحی بودن مطالب، تاکید بر حفظیات به جای مهارت، فرار بودن مطالب حفظی در کتب درسی، نبود تاریخچه کافی در روند شکل‌گیری محتوای آموزشی، عدم اشاره به نحوه مواجهه با مشکلات در محتوای درسی، عدم توجه به علایق و استعدادهاى شخصی در کتب درسی
یاددهی - یادگیری	(8, 12, 18, 20, 36, 39, 50)	عدم رعایت الگوی یاددهی - یادگیری بر مبنای تربیت اخلاقی دانش‌آموزان، یادگیری نامناسب به دلیل چالشی نبودن محتوای آموزشی، محدود کردن حلقه یادگیری به سطح کلاس درس، عدم توسعه برنامه‌های آموزش کودکان تیزهوش، عدم توجه به سبک‌های یادگیری، ضعف در خلق محیط‌های متنوع برای یادگیری و کار گروهی، کاهش فرصت‌های استاندارد یادگیری، منحصر کردن ذهن به یادگیری یک راه حل
زمان آموزش	(8, 18, 30, 40)	ساعات طولانی آموزش، روزهای طولانی حضور در مدرسه برای آموزش، عدم تناسب زمان آموزش مجازی و سنتی، دوره آموزشی پرتراکم و پرفشار
سنجش و ارزیابی	(7, 8, 18, 46, 51)	مقایسه دانش‌آموزان بر اساس نمره و کمیت، فقدان روش سنجش و ارزیابی مناسب، غلظت زیاد نمره، ارزشگذاری دانش‌آموز با نگاه تک بعدی، نبود نظام ارزیابی مستمر
سیاسی	(3, 18, 50, 51)	نبود برنامه جامع برای نگهداشت دانش‌آموزان سمپاد بعد از فارغ‌التحصیلی، نگاه نادرست نهاد سیاست، عدم توجه ارکان سیاستگذاری (وزارت علوم، وزارت رفاه و تامین اجتماعی و ...) به حمایت از استعدادها، عدم تغییر در ساختار نظام آموزش و پرورش متناسب با نیازهای دانش‌آموزان، عدم هماهنگی سیاست‌های آموزشی و پرورشی استانها، بی‌اهمیتی وزارت علوم به نخبگان
اجتماعی	(3, 7, 12, 36, 50, 51)	عدم درک مناسب اجتماع از دانش‌آموز تیزهوش، عدم توجه به دستاوردهای مسئولیت‌پذیری، شکاف اجتماعی، کمبود امکانات اجتماعی، انتظار بیش از حد اجتماع، عدم توجه جامعه به تفکر انتقادی دانش‌آموزان، هدر رفتن سرمایه اجتماعی کشور، عدم تحقق عدالت اجتماعی، عدم مشارکت ارکان اجتماعی
اقتصادی	(3, 7, 51)	کمبود امکانات اقتصادی، کمبود منابع مالی، نبود بودجه کافی برای تدوین کتب خاص، نبود امکانات مالی کافی برای حمایت از معلمان شایسته
فرهنگی	(7, 18)	برخورد غیرعلمی و مغرضانه با مفاهیم نخبگی و هوش و استعداد، کمبود فرهنگ
قانونی	(7, 51)	بی‌عدالتی در بین مدارس، کمبود آزادی، نبود امنیت و آسایش، بی‌توجهی قانون به المپیدی‌ها
سستی پیوند خانواده و مدرسه	(36, 51)	انحصار مسئولیت آموزش به مدرسه و نظام آموزشی، عدم مشارکت والدین در فرایند آموزش، عدم ارتباط نزدیک خانواده و مدرسه
مهاجرت	(7, 40, 47, 50, 51)	تمایل بسیار زیاد به مهاجرت و ترک کشور، مهاجرت نخبگان، فرار مغزها، پذیرش در دانشگاه‌های خارجی با میلیونها هزینه برای فرار از کنکور
نارسایی تجهیزات فناورانه	(7, 30)	دسترسی نامناسب به ابزار فناورانه برای آموزش‌های مجازی، دسترسی نداشتن به حوزه فناوری بروز و نوین
شبکه‌های مجازی	(39)	رد و بدل پیام‌های نامناسب در شبکه‌های اجتماعی
فرصت‌های شغلی	(3, 7, 50)	مشخص نبودن موقعیت‌ها و فرصت‌های شغلی در آینده
نگرش شغلی	(7)	نداشتن دلخوشی به اشتغال در کشور، یأس و ناامیدی با مقایسه وضعیت اشتغال افراد کم‌سواد و پردرآمد، ترس از آینده شغلی

مراحل کدگذاری مقوله‌های فرعی استخراج شده برای رسیدن به مقوله‌های اصلی مطابق جدول (۴) قابل مشاهده است:

جدول ۴: فرایند کدگذاری مقوله‌های فرعی در قالب مقوله‌های اصلی

ردیف	مقوله فرعی	مقوله اصلی	ردیف	مقوله فرعی	مقوله اصلی
۱	چالش شناختی	چالش‌های فردی	۴	برنامه درسی	چالش‌های آموزشی
	چالش تحصیلی			محتوای آموزشی	
	چالش در ارتباط و تعامل			یاددهی - یادگیری	
	چالش در انتظارات شخصی			زمان آموزش	
۲	مشکلات شغلی خانواده	چالش‌های خانوادگی	۵	سیاسی	چالش‌های محیطی
	چالش در نگرش خانواده			اجتماعی	
	چالش در فرهنگ خانواده			اقتصادی	
	کانون خانواده			فرهنگی	
	انتظارات والدین			قانونی	
۳	سبک مدیریت نامناسب	چالش در سطح مدرسه		سستی پیوند خانواده و مدرسه	
	ناکارآمدی معلم			مهاجرت	
	برنامه ریزی نامناسب مدرسه				
	امکانات و تجهیزات آموزشی ضعیف		۶	نارسایی تجهیزات فناورانه	نارسایی تکنولوژی و فناوری
	کالبد مدرسه			شبکه‌های مجازی	اطلاعات
	محدودیت مالی		۷	فرصت‌های شغلی	بحران وضعیت اشتغال
	خط مشی سمپاد			نگرش شغلی	

در نهایت مقوله‌های اصلی به دست آمده برای پاسخ به سؤال اصلی پژوهش قابل بررسی و شناسایی شدند. این فرایند در

جدول (۵) قابل مشاهده می‌باشد:

جدول ۵: فرایند کدگذاری مقوله‌های اصلی برای رسیدن به هدف پژوهش

مقوله‌های اصلی	هدف پژوهش
چالش‌های فردی	چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان (سمپاد)
چالش‌های خانوادگی	
چالش در سطح مدرسه	
چالش‌های آموزشی	
چالش‌های محیطی	
نارسایی تکنولوژی و فناوری اطلاعات	
بحران وضعیت اشتغال	

گام ۶: ارزیابی کیفیت: در این پژوهش، به منظور افزایش دقت و اعتبار نتایج، تلاش شده است تا بیشترین تعداد مقالات مرتبط با موضوع شناسایی و جمع‌آوری شوند. برای ارزیابی پایایی، از روش هم‌راستایی میان دو کدگذار استفاده گردید. به این شکل که علاوه بر پژوهشگر اصلی که کدگذاری اولیه را انجام داد، یک پژوهشگر دیگر به طور مستقل داده‌ها را کدگذاری کرد. به منظور سنجش میزان هم‌راستایی بین دو کدگذار، از شاخص کاپا استفاده شد. این شاخص مقداری بین -۱ تا ۱ دارد؛ هرچه این مقدار به ۱ نزدیک‌تر باشد، نشان‌دهنده توافق بیشتر بین کدگذاری‌ها است، در حالی که مقدار نزدیک به صفر نشان‌دهنده توافق کمتر است. اگر شاخص کاپا منفی باشد، به این معنی است که هیچ توافقی میان کدگذاری‌ها وجود ندارد. همچنین اگر مقدار ضریب معناداری کمتر از ۰/۰۵ باشد، این امر بیانگر معناداری توافق بین کدگذارها است. در این پژوهش، از نرم‌افزار SPSS,26 برای محاسبه این مقادیر استفاده شد که نتیجه

آن ضریب معناداری ۰/۰۱ و شاخص کاپا ۰/۸۱۳ بود که نشان‌دهنده پایایی بالا و توافق مناسب در کدگذاری‌ها است. برای ارزیابی روایی تحقیق، نتایج پژوهش به پنج نفر از متخصصان و کارشناسان در زمینه تحقیقات کیفی ارائه شد. پس از بررسی دقیق روش تحقیق و نتایج به‌دست‌آمده، آنان نتایج کیفی را تأیید کردند.

گام ۷: ارائه نتایج: پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی‌های انجام‌شده از ۲۰ مطالعه داخلی، چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان (سمپاد) استخراج گردیدند.

بعد از بررسی ۲۰ مطالعه منتخب داخلی، چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان (سمپاد) شامل ۷ مقوله اصلی: چالش‌های فردی (چالش شناختی، چالش تحصیلی، چالش در ارتباط و تعامل، چالش در انتظارات شخصی)؛ چالش‌های خانوادگی (مشکلات شغلی خانواده، چالش در نگرش خانواده، چالش در فرهنگ خانواده، کانون خانواده، انتظارات والدین)؛ چالش در سطح مدرسه (سبک مدیریت نامناسب، ناکارآمدی معلم، برنامه‌ریزی نامناسب مدرسه، امکانات و تجهیزات آموزشی ضعیف، کالبد مدرسه، محدودیت مالی، خط‌مشی سمپاد)؛ چالش‌های آموزشی (برنامه درسی، محتوای آموزشی، یاددهی - یادگیری، زمان آموزش، سنجش و ارزیابی)؛ چالش‌های محیطی (سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، قانونی، سستی پیوند خانواده و مدرسه، مهاجرت)؛ نارسایی تکنولوژی و فناوری اطلاعات (نارسایی تجهیزات فناورانه، شبکه‌های مجازی) و بحران وضعیت اشتغال (فرصت‌های شغلی، نگرش شغلی) قابل شناسایی و بررسی است.

شکل ۳: مدل مفهومی پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

طبق یافته‌های پژوهش حاضر، چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس استعدادهای درخشان (سمپاد) شامل ۷ مقوله اصلی: چالش‌های فردی (چالش شناختی، چالش تحصیلی، چالش در ارتباط و تعامل، چالش در انتظارات شخصی)؛ چالش‌های خانوادگی (مشکلات شغلی خانواده، چالش در نگرش خانواده، چالش در فرهنگ خانواده، کانون خانواده، انتظارات والدین)؛ چالش در سطح مدرسه (سبک مدیریت نامناسب، ناکارآمدی معلم، برنامه‌ریزی نامناسب مدرسه، امکانات و تجهیزات آموزشی ضعیف، کالبد مدرسه، محدودیت مالی، خطمشی سمپاد)؛ چالش‌های آموزشی (برنامه درسی، محتوای آموزشی، یاددهی-یادگیری، زمان آموزش، سنجش و ارزیابی)؛ چالش‌های محیطی (سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، قانونی، سستی پیوند خانواده و مدرسه، مهاجرت)؛ نارسایی تکنولوژی و فناوری اطلاعات (نارسایی تجهیزات فناورانه، شبکه‌های مجازی) و بحران وضعیت اشتغال (فرصت‌های شغلی، نگرش شغلی) قابل شناسایی و بررسی است. متأسفانه، شمار قابل توجهی از کودکان و نوجوانان با توانمندی‌های شناختی برتر نه تنها به درستی شناسایی نمی‌شوند بلکه در بسیاری از موارد با برچسب‌های نادرست مرتبط با اختلالات روانشناختی مواجه می‌گردند. از جمله این تشخیص‌های اشتباه می‌توان به مشکلات یادگیری، اختلال بیش‌فعالی و کم‌توجهی، طیف اوتیسم با عملکرد بالا، اختلال سلوک، افسردگی، نوسانات خلقی و اختلالات اضطرابی اشاره کرد. این وضعیت لزوم آگاهی‌بخشی به روانشناسان، کادر آموزشی، مشاوران و خانواده‌ها درباره ویژگی‌های منحصر به فرد افراد با توانایی‌های استثنایی را بیش‌ازپیش آشکار می‌سازد تا مبادا استعدادهای فوق‌العاده آنان به اشتباه به عنوان ناهنجاری رفتاری یا عاطفی تفسیر شود (52). نتایج بررسی چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان مدارس سمپاد در ایران نشان می‌دهد که این دانش‌آموزان با مجموعه‌ای‌های پیچیده و درهم‌تنیده از موانع روبه‌رو هستند که عملکرد تحصیلی و سلامت روانی-اجتماعی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. چالش‌های فردی مانند انتظارات غیرواقعبینانه از خود و فشارهای شناختی، همراه با چالش‌های خانوادگی نظیر تضادهای فرهنگی و انتظارات سخت‌گیرانه والدین، بستری از استرس و ناکامی را ایجاد می‌کند. در سطح مدرسه، مدیریت ناکارآمد، کمبود امکانات و نبود خطمشی‌های شفاف، فضایی ناآرام و ناپایدار برای یادگیری عمیق پدید می‌آورد، درحالی‌که ضعف نظام آموزشی در برنامه‌ریزی درسی، روش‌های تدریس و ارزشیابی، به جای پرورش خلاقیت و تفکر نقادانه، بر محفوظات و رقابت‌های ناسالم تأکید دارد. عوامل محیطی مانند نوسانات اقتصادی، نگرش‌های اجتماعی و مهاجرت نخبگان نیز بر انگیزه و آینده‌نگری دانش‌آموزان سایه می‌اندازد. ازسوی دیگر، کمبود زیرساخت‌های فناوری و آسیب‌های فضای مجازی، یادگیری را با اختلال مواجه می‌کند و ابهام در بازار کار، تردیدهایی درباره بازدهی تحصیلات برای آن‌ها ایجاد می‌نماید. پژوهشگران در مطالعات خود نشان می‌دهند که اختلالات روانشناسی در دانش‌آموزان بی‌سرپرست سمپادی به دلیل مناسب نبودن کانون خانواده و شرایط حمایتی خانواده و لزوم ارائه آموزش‌های حل مسئله و مهارت‌های زندگی در این افراد؛ وضعیت نامطلوب کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های موجود در مدارس سمپاد؛ کاستی در برنامه‌های آموزشی مدارس سمپاد و لزوم بررسی چگونگی تدوین، اجرا و نوآوری در برنامه‌های

آموزشی تیزهوشان در نظام آموزشی کشور؛ عدم توجه به تغییر و بازنگری در برنامه‌های آموزشی مدارس تیزهوشان با توجه به پیشرفت علم و تکنولوژی؛ کم توجهی به آموزش راهبردهای یادگیری خود تنظیمی برای کاهش مشکلات رفتاری دانش‌آموزان تیزهوش با موفقیت تحصیلی پایین؛ عدم تأکید بر روش‌های کاهش خودبیگانگی تحصیلی دانش‌آموزان و افزایش علاقه‌مندی به تحصیل از راه برگزاری کلاس‌های آموزشی، کارگاه‌ها و با انجام مشاوره‌های فردی و گروهی در سطح مدرسه؛ ضعف معلمان و نیز سهم اندک کتاب‌های درسی در ایجاد مهارت‌های تفکر انتقادی؛ متخصصان، ضعف استفاده در مانگران و معلمان از برنامه تنظیم هیجان خانواده‌محور با هدف افزایش سازگاری نوجوانان تیزهوش در معرض مشکلات هیجانی و رفتاری از دیگر چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان سمپاد هستند (45، 47، 48، 50، 51، 53). شواهد حاکی از آن است که نظام مدیریت نخبگان در ایران از ارتباط نظام‌مند و کارآمد با جامعه هدف خود - که در واقع سرمایه‌های فکری و تخصصی کشور محسوب می‌شوند - برخوردار نیست. اگرچه ساختارهای سازمانی ایجاد شده و مقررات متعددی تدوین گردیده اما آگاهی‌بخشی مناسبی به جامعه نخبگانی که تمامی این تلاش‌ها به منظور خدمت به آن‌ها صورت می‌پذیرد، انجام نشده است. از سوی دیگر، گنجایش ساختارهای آموزشی موجود همواره محدودتر از توانمندی‌های واقعی و نهفته در میان استعداد‌های کشور بوده است (54). این یافته‌ها حاکی از آن است که بهبود وضعیت سمپاد نیازمند تحولی همه‌جانبه است: بازنگری در اهداف آموزشی، توانمندسازی معلمان، اصلاح شیوه‌های مدیریت، همراهی خانواده‌ها، توسعه فناوری آموزشی و ایجاد پیوند بین نظام تحصیلی و نیازهای واقعی بازار کار. بدون این تغییرات ساختاری، خطر افت کیفیت آموزش و فرسودگی دانش‌آموزان مستعد، دور از انتظار نخواهد بود.

پیشنهادات کاربردی

- برگزاری کارگاه‌های مهارت‌افزایی برای دانش‌آموزان در زمینه مدیریت استرس، تعیین اهداف واقع‌بینانه و تقویت هوش هیجانی.
- برگزاری دوره‌های آموزشی برای والدین درباره روانشناسی رشد نوجوانان تیزهوش، انتظارات واقع‌بینانه و روش‌های حمایت تحصیلی-عاطفی.
- ارائه بورسیه و تسهیلات آموزشی به دانش‌آموزان مستعدی که با مشکلات اقتصادی مواجهند.
- آموزش مدیران مدارس سمپاد در رهبری آموزشی، مدیریت مشارکتی و برنامه‌ریزی استراتژیک.
- گزینش معلمان با صلاحیت‌های شناختی و روان‌شناختی بالا و برگزاری دوره‌های روش‌های نوین تدریس برای دانش‌آموزان تیزهوش.
- تجهیز آزمایشگاه‌ها، کتابخانه‌های تخصصی و فضای فیزیکی مناسب با نیازهای دانش‌آموزان سمپاد.
- طراحی محتوای آموزشی چالش‌برانگیز، پروژه‌محور و میان‌رشته‌ای متناسب با نیازهای شناختی دانش‌آموزان.
- جایگزینی آزمون‌های سنتی با ارزیابی‌های فرآیندمحور، پرونده کارنمایی (پورتفولیو) و خودارزیابی.

- امکان تحصیل آزاد و ترکیبی (حضوری-مجازی) برای کاهش فشار تحصیلی.
- تعامل با نهادهای سیاست‌گذار و لابی‌گری برای تصویب قوانین حمایتی از استعدادهای درخشان در حوزه‌های اشتغال، بورسیه و مهاجرت بازگشتی.
- فرهنگ‌سازی اجتماعی و تولید محتوای رسانه‌ای برای تغییر نگرش جامعه نسبت به نخبگان و کاهش فشارهای روانی بر آنان.
- توسعه زیرساخت‌های دیجیتال و تجهیز مدارس به پلتفرم‌های هوشمند آموزش آنلاین، واقعیت مجازی و هوش مصنوعی برای یادگیری تعاملی.
- آموزش سواد رسانه‌ای و برگزاری کارگاه‌های مهارت‌های استفاده ایمن و مؤثر از فضای مجازی برای پیشگیری از اعتیاد دیجیتال.
- همکاری با صنعت و دانشگاه و ایجاد مراکز کارآفرینی و شتاب‌دهنده‌های استعدادهای درخشان برای اتصال تحصیل به بازار کار.
- حمایت از نوآوری و تأمین مالی طرح‌های پژوهشی و استارت‌آپ‌های دانش‌آموزی توسط نهادهای دولتی و خصوصی.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاق

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

1. Milan L, Reis SM, Zanetti MA, Renzulli JS. How Italian, European and American frameworks contribute to promoting talent Development in Italian schools. *International Journal for Talent Development and Creativity*. 2019;7(1-2):99-112.
2. Nijs S, Gallardo-Gallardo E, Dries N, Sels L. A multidisciplinary review into the definition, operationalization, and measurement of talent. *Journal of World Business*. 2014;49(2):180-91. doi: 10.1016/j.jwb.2013.11.002.
3. Cotton N. Using an Interdisciplinary Approach with Problem-Based Learning for Gifted Learners. *Learning to Teach Language Arts, Mathematics, Science, and Social Studies Through Research and Practice*. 2019;8(1).
4. Pawilen GT, Manuel SJ. A Proposed Model and Framework for Developing a Curriculum for the Gifted in the Philippines. *International Journal of Curriculum and Instruction*. 2018;10(2):118-41.
5. Reis M, Renzulli S. Is there still a need for gifted education? An examination of current research. *Learning and Individual Differences*. 2010;20(4):308-17. doi: 10.1016/j.lindif.2009.10.012.
6. Tansley C. What do we mean by the term "talent" in talent management? *Industrial and commercial training*. 2011;43(5):266-74. doi: 10.1108/00197851111145853.
7. Jokar MH. Pathology of schools for gifted students (Sampad) in junior secondary school from the perspective of students. *The Scientific Quarterly Journal of New Research in Education*. 2024;5(1):79-89.
8. Al-Malah DKAR, Jinah HHK, Alrikabi HTS. Enhancement of educational services by using the internet of things applications for talent and intelligent schools. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. 2020;8(4):2358-66.
9. Rahmani Barouji P, Ezati M, Pourkarimi J, Arjmandnia AA. Presenting a Comprehensive Conceptual Model to Identify the Talents of Students (A Meta-Synthesis Study). *Journal of New Approaches in Educational Administration*. 2024. doi: 10.30495/jedu.2024.33427.6714.
10. Rinn N, Bishop J. Gifted Adults: A Systematic Review and Analysis of the Literature. *Gifted Child Quarterly*. 2015;59(4):213- 35. doi: 10.1177/0016986215600795.
11. Rahmani Barouji P, Ezati M, Pourkarimi J, Arjmandnia AA. Presenting a conceptual model for identifying effective factors in students' talent identification (Meta Synthesis Approach). *MEO*. 2024;13(2):6. doi: 10.61186/meo.13.2.121.
12. Abolghasemi M, Zeinalipour H, Sheikhi Fini AA, Asare AR. The study of present and optimum educational contents among gifted students of Isfahan based on a differentiation approach. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2017;14(27):1-28. doi: 10.22111/jeps.2017.3418.
13. Rashidi B, Abedi A, Noruozi G. Synthesis Research of Pathology of the Educational System of Gifted School and Developing a Curriculum Improvement Indicators Model. *Journal of Theory and Practice in Curriculum*. 2022;10(19):205-36.
14. Yazdanshenas F, Parsa A, Mehralizadeh Y. Challenges of separation of the gifted and talented students: A mixed approach. *Journal of Curriculum Research*. 2019;9(1):260-98. doi: 10.22099/jcr.2019.5222.
15. Matta M, Gritti ES, Lang M. Personality assessment of intellectually gifted adults: A dimensional trait approach. *Personality and Individual Differences*. 2019;140:21-6. doi: 10.1016/j.paid.2018.05.009.
16. Ang RP, Huan VS. Academic expectations stress inventory: Development, factor analysis, reliability, and validity. *Educational and Psychological Measurement*. 2006;66(3):522-39. doi: 10.1177/0013164405282461.
17. Wahyuningsih P, Usman O. The Effect of Entrepreneurship Education, Motivation, and Self-Efficacy of Entrepreneurs Interest in Students of Faculty of Economics, State University of Jakarta. 2020.
18. Davis GA, Rimm SB, Siegle D. Grouping, differentiation, and enrichment. *Education of the gifted and talented* 2014. p. 147-76.
19. Ünlü Ö, Karadaş Y. Challenges faced by gifted students in the school environment and proposed solutions. *International Journal of Turkish Educational Studies*. 2023;11(21):1032-71. doi: 10.46778/goputeb.1336214.
20. Abdul Aziz AR, Ab Razak NH, Sawai RP, Kasmani MF, Amat MI, Shafie AA. Exploration of challenges among gifted and talented children. *Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)*. 2021;6(4):242-51. doi: 10.47405/mjssh.v6i4.760.
21. Kanapathy S, Hazir NM, Hamuzan HA, Menon P, Woon YH. Gifted and talented students "underachievement" and intervention: A case study. *European Journal of Education and Pedagogy*. 2022;3(5):114-22. doi: 10.24018/ejedu.2022.3.5.453.
22. Kalobo L, Settalentoa W. Navigating challenges in gifted education: A teacher's perspective on overcoming barriers. *Athens Journal of Education*. 2024;11(1):1-20. doi: 10.30958/aje.X-Y-Z.
23. Zimmer L. "Qualitative meta-synthesis: a question of dialoguing with texts". *Journal of Advanced Nursing*. 2006;53(3):311-8. doi: 10.1111/j.1365-2648.2006.03721.x.
24. Paterson B, Thorne S, Calnan C, Jillings C. *Meta-study of qualitative health research: a practical guide to meta-analysis and meta-synthesis*. California: Sage; 2001.
25. Sandelowski M, Barroso J. *Handbook for synthesizing qualitative. research*. New York: Springer Publishing Company; 2007.

26. Herber OR, Barroso J. Lessons learned from applying Sandelowski and Barroso's approach for synthesising qualitative research. *Qualitative research*. 2020;20(4):414-31. doi: 10.1177/1468794119862440.
27. Ludvigsen MS, Hall EOC, Meyer G, Fegran L, Aagaard H, Uhrenfeldt L. Using Sandelowski and Barroso's Meta-Synthesis Method in Advancing Qualitative Evidence. *Qualitative Health Research*. 2016;26(3):320-9. doi: 10.1177/1049732315576493.
28. Nazari M, Seadatee Shamir A, Bagheri Noaparast K, Rezaei S. Identifying the Scientific and Philosophical Foundations of Educating Gifted Students in Finland and Iran and Providing a Pattern for Iran. *Educational Psychology*. 2021;17(61):77-104. doi: 10.22054/jep.2021.62013.3400.
29. Ghaedrahmati E, Taheri Goodarzi H, Mahdian MJ. Teaching-learning Model of Moral Education for Students of the Second Term of Schools of Exceptional Talents of Tehran Province based on the Iranian-Islamic Model of Progress. *Research in Islamic Education Issues*. 2024;32(62):169-96.
30. Etemaidifard SM, Salehi A. Sociological Analysis of the Inconsistencies of Elitism in NODET Schools (Case Study: Students of NODET Schools in Tehran). *Quarterly of Social Studies and Research in Iran*. 2024;12(4):573-87. doi: 10.22059/jisr.2023.363310.1424.
31. Olamaa Far MM, Hemmati MJ, Movaleli G. An overview of teaching methods for gifted students. *Iranian Journal of Psychology and Behavioral Sciences*. 2020;32(5):117-31.
32. Rezaei M, Sheikh M, Shahzaei H, Shahoozai T. Gifted students in schools. *Quarterly magazine of strategic research in education*. 2023;9(1):299-310.
33. Naghdi N, Behpajoo A. Meeting the Needs of Gifted and Talented Students: Case Study of a Virtual Learning Lab in a Rural Middle School. *Rooyesh-e-Ravanshenasi*. 2019;8(1):117-36.
34. Nejatifar S, aghaziarati A, Abedi A. Developing a Model of Academic Satisfaction in Gifted Students based on the Factors Affecting It: A Grounded Theory Study. *Psychology of Exceptional Individuals*. 2021;11(43):141-74. doi: 10.22054/jpe.2022.59758.2298.
35. Naghdi Dorbati V, Sanaei M. Developing the Personality System of Elite Youth Based on Social Development: A Comparison of Training the Dimensions of Developed Personality in Normal and SAMPAD School Students. *Journal of Social Development and Welfare Planning*. 2024;14(57):125-70. doi: 10.22054/qjsd.2023.67468.2350.
36. Abolghasemi M, Zeinalipour H, Sheikhi Fini AA, Asare AR. Designing teaching-learning strategies based on a differentiated approach in SAMPAD schools: A mixed-method study. *Journal of Curriculum Research*. 2018;8(2(16)):145-71. doi: 10.22099/jcr.2019.5122.
37. Raissi Ahovan Y, Shaykhei Fini AA, Zain Alipour H. A comparative study of the impact of the hidden curriculum components on non-cognitive (affective) characteristics of learning of students in different types of high schools (public, non-public, magnet & exceptional talents high schools). *Journal of Theory and Practice in Curriculum*. 2021;9(17):281-321.
38. Pakatchy A, Sajadi H. Analyzing the Cultural Dimensions of Elite Educational Centers Based on the Ego and Alter Dynamics. *Religion & Communication*. 2018;24(2):75-104. doi: 10.30497/rc.2018.2099.
39. Ghaffari M, Karamipour M. Providing a conceptual framework for developing an educational program for gifted students (Research example: SAMPAD Schools in the West of Mazandaran Province). *Journal of Curriculum Development and Educational Planning Research*. 2021;20(11):143-56.
40. GhahremanLoo H, Atashpour SH, Arefi M. Development of Structural Model of Academic Variables of Students of Brilliant Talent Schools. *Educational Development of Judishapur*. 2017;8:142-8.
41. Nejatifar S, Abedi A, Ghamarani A, Asanjarani F. Analyzing the Facilitating Factors of the Application of Hybrid Homeschooling in Iran's Educational System: A New Approach in Educating Gifted Students. *Journal of Management and Planning In Educational System*. 2023;16(2):113-36. doi: 10.48308/mpes.2023.103246.
42. Nasiran S, Irvani MR. Investigating the problems of gifted students in SAMPAD schools from the perspectives of students and parents. *Quarterly Journal of Psychological Studies and Educational Sciences (Takestan University)*. 2016;2(2):1-27.
43. Pierson CA. Make your peer reviews more organized and systematic with checklists [Internet]. *Journal of the American Association of Nurse Practitioners*. 2016;28:637-8. doi: 10.1002/2327-6924.12435.
44. Kamali Y. The Methodology of Met synthesis and Implication for Public Policy. *Political Quarterly*. 2017;47(3):721-36. doi: 10.22059/jpq.2017.62861.
45. Abedi Jafari H, Taslimi MS, Faghihi A, Sheikhzadeh M. Thematic analysis and thematic networks: a simple and efficient method for exploring patterns embedded in qualitative data municipalities. *Strategic Management Thought (Management Thought)*. 2011;5(2):151-98. doi: 10.30497/SMT.2011.163.
46. Abadi M, Noushadi N, Momtahan E. Evaluation of critical thinking skills in ordinary and gifted secondary math curricula. *Technology of Education Journal (TEJ)*. 2018;13(1):40-8. doi: 10.22061/jte.2018.2997.1764.
47. Alam M, Yazdi Feyzabadi V, Nematolahzadeh Mahani K. A study of Psychological Disorders on Ordinary, Talented and Orphan Students in High Schools of Kerman City in 2010. *JRUMS*. 2013;12(7):571-82.
48. Arjmandnia AA, Hosseini AS, Valizadeh S. The Effect of Emotional Self-Regulation Training on Decreasing Behavioral Problems in Gifted Students with Minor Educational Achievements. 2018.

49. Deputy of P, School M. Summary of Statistics, Indicators, Regulations, and By-Laws. National Organization for Development of Exceptional Talents (NODET), 2022.
50. Ebrahimi S, Nateghi F, Faghihi A. Analytical review of Gifted students' schools Evaluating the Quality of Context and input in First-Class Secondary Gifted School based on CIPP evaluation model, school in Khuzestan. *Journal of Research in Educational Systems*. 2018;12:785-97.
51. Garavand H, Abdollahi Moghadam M, Sabzian S. Developing a causal model of Loneliness with Academic Self-handicapping In Gifted Female Students' of the Second High School: the Mediation of Academic Alienation. *JOEC*. 2023;23(3):6.
52. Shojaee S, Khamooshi M. A Critical-Analytical Review on Misdiagnosis of Gifted and Talented Students. *J Child Ment Health*. 2015;2(3):105-15.
53. Ranjbar S, Afrooz GA, Ghasemzadeh S, Ghobari Bonab B. Development of a Family-Centered Emotion Regulation Program and Evaluation of Its Effectiveness on the Social, Emotional, and Academic Adjustment of Gifted Adolescents at Risk of Emotional and Behavioral Problems. *Pajouhan Sci J*. 2024;22(3):191-201. doi: 10.32592/psj.22.3.191.
54. Research Center of the Islamic Consultative A. A review of the status of gifted students in school education and higher education. 2021.